

## Nykytilanne on parempi kuin täysi viisumivapaus

Vieraskynä

HS, 21.03.2013

Aleksanterinkatu 15 B  
00100 Helsinki, Finland

office@eastoffice.fi  
www.eastoffice.fi

**René Nyberg**  
CEO, Ambassador

rene.nyberg@eastoffice.fi  
+ 358 50 420 3840

**Suomen ei kannata kiirehtiä Venäjän ja Schengen-alueen välistä täyttää viisumivapautta vaan keskittää voimansa viisuminannon helpottamiseen turvallisuudesta tinkimättä.**

Ennen lähtöäni Moskovan suurlähettilääksi vuonna 2000 tutustuin Yhdysvaltain ja Meksikon väliseen rajaan. Siellä vallinnutta kaaosta voi pitää Suomen rajavartioinnin painajaisena: rajana ilman vastapuolta. Meksikon puolella Tijuanaassa vastassa oli vain jättimäinen Meksikon lippu ja valtavia ihmismääriä odottamassa tilaisuutta luikahtaa rajan yli.

Onneksi tilanne Suomen itärajalla on toisenlainen. Venäjällä ei ole sopimusvelvoitetta estää viisumitta Suomeen pyrkiviä ylittämästä rajaa, mutta näin Venäjä kuitenkin toimii. Rajaviranomaisten väliset suhteet ja vuosikymmenien hyvä yhteistyö ovat rajaturvallisuuden ja rajan vakauden perusedellytys.

Suomen hallituksen päätös hyödyntää täysimääräisesti Schengenin tarjoamaa joustoa on menestystarina. Se on epäilemättä eräs tärkeimmistä – ellei peräti tärkein – tekijä, joka on parantanut Venäjällä jo ennestään myönteistä Suomi-kuvaa.

Näin ei ole ollut aina. Saksan ja Ranskan päätös tehdä erilliset viisumijoustosopimukset Venäjän kanssa 2000-luvun alussa asettivat Suomen vaikeaan asemaan, kun Suomelta vaadittiin samaa. Suomi ei suostunut tähän, ja hyvin pian selvisi, että kahdenvälisten joustosopimusten merkitys oli vähäinen.

Sen sijaan Suomen johdonmukainen työ viisuminannon yksinkertaistamiseksi turvallisuudesta tinkimättä nosti Suomen nopeasti sekä määrässä että tehokkuudessa mitattuna Schengen-maiden kärkeen.

Suomi myönsi viime vuonna Venäjän kansalaisille häkellyttävät 1,3 miljoonaa viisumia, joista valtaosa on monikertaviisumeita. Suomen itärajan ylitti viime vuonna noin 12 miljoonaa ihmistä, joista noin 80 prosenttia oli venäläisiä.

Nykytilanne on Suomelle monella tapaa edullinen. Venäläisten turistien virta kasvaa hallitusti mutta samalla kontrolloidusti, mistä hyötyvät kaikki. Tavatessaan joulukuussa 2011 pääministeri Vladimir Putinin pääministeri Mari Kiviniemi totesi lehdistölle, että Suomen ja Venäjän välillä vallitsee käytännössä jo nyt viisumivapaus. Näin voidaan sanoa.

Puhuminen täydellisestä viisumivapaudesta on harhaanjohtavaa. Schengen-maiden sisäinen ristiveto ei lupaa nopeita ratkaisuja, eikä päätös ole yksin Suomen. Ratkaiseva sananvalta on Saksalla, joka tuskin hyväksyy viisumivapautta Venäjälle ilman vastaavaa Ukrainalle. Viime kädessä valta on sisäministeri Hans-Peter Friedrichillä.

Siksi Suomessa tulee edelleen keskittyä viisuminannon joustavuuden kehittämiseen sekä infrastruktuurin kokonaisvaltaiseen parantamiseen rajalla. Erityisesti elinkeinoelämän kannalta olisi kuitenkin olennaista saada Venäjä luopumaan hankalasta viisumin rekisteröintivaatimuksesta.

Edistystä on tapahtunut. Esimerkiksi valtaosalle kansainvälisten yhtiöiden johtotehtävissä työskentelevistä myönnetään nykyisin kolmen vuoden työviisumi.

Harmillisen poikkeuksen muodostavat niiden ulkomaalaisten yritysten, yhdistysten ja etujärjestöjen edustajat, jotka eivät harjoita kaupallista toimintaa. Heitä juoksutetaan hiv- ja huumetesteissä pitkin Moskovaa. Heiltä myös vaaditaan joka kerta maahan saavuttaessa raskasta viisumin rekisteröintiä.

Maahantulon helpottaminen on elinkeinoelämän kannalta ensiarvoisen tärkeä tavoite. Eräs käytännön esimerkki jouston puuttumisesta koskee opiskelijoiden ja työharjoittelijoiden palkkaamista.

Aleksanterinkatu 15 B  
00100 Helsinki, Finland

office@eastoffice.fi  
www.eastoffice.fi

**René Nyberg**  
CEO, Ambassador

rene.nyberg@eastoffice.fi  
+ 358 50 420 3840

Tätä nykyä opiskelijaviisumi ei mahdollista työskentelyä, jolloin ulkomaisen kesätyövoiman palkkaaminen Venäjälle on mahdotonta. Tämä estää hyödyntämästä nuorten suomalaisten kiinnostusta Venäjällä olevia työtehtäviä kohtaan.

Kysyttäessä, mitä etua Suomen EU-jäsenyydestä on suhteessa Venäjään, vastaan Schengen. Nimenomaan EU-jäsenyys ja vahva roolimme Schengenin rajaturvallisuusjärjestelmän kehittämisessä on taannut sen, että Suomi on kiinnostava kumppani myös Venäjälle.

Suomen-vastainen raja on joka suhteessa Venäjän parhaiten toimiva raja. Suomen itäraja on myös EU:n lopullinen itäraja.

René Nyberg

*Kirjoittaja on East Office of Finnish Industries Oy:n toimitusjohtaja ja entinen Moskovan ja Berliinin suurlähettiläs.*

Aleksanterinkatu 15 B  
00100 Helsinki, Finland

office@eastoffice.fi  
www.eastoffice.fi

**René Nyberg**  
CEO, Ambassador

rene.nyberg@eastoffice.fi  
+ 358 50 420 3840